



**RĘKOPISY NIE PŁONĄ – KONDYCJA
ARTYSTY W PAŃSTWIE TOTALITARNYM
NA PODSTAWIE *MISTRZA I MAŁGORZATY*
MICHAŁA BUŁHAKOWA**

**BEATA ZIELIŃSKA
TADEUSZ BANOWSKI**

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania języka polskiego dla szkoły ponadpodstawowej poziom rozszerzony

opracowany w ramach projektu

**„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących
w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego
w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”**

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – dr Jolanta Sawicka-Jurek
Recenzja merytoryczna – Dorota Dąbrowska
Bożena Świąch
Agnieszka Ratajczak-Mucharska
Katarzyna Szczepkowska-Szcześniak

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji:

Rękopisy nie płoną – kondycja artysty w państwie totalitarnym na podstawie *Mistrza i Małgorzaty* Michaiła Bułhakowa

Klasa / czas trwania zajęć/lekcji:

II / 45 minut

Cele. Uczeń:

- określa sytuację w Moskwie;
- charakteryzuje Mistrza jako artystę;
- opisuje stosunek ludzi do bohatera;
- interpretuje wydarzenia w tekście literackim.

Metody/techniki/formy pracy:

- studium przypadku;
- problemowa;
- praca zespołowa.

Środki dydaktyczne:

- *Mistrz i Małgorzata* M. Bułhakowa.

Opis przebiegu lekcji:

Część wstępna:

Kim jest artysta? Tworzenie banku skojarzeń z pojęciem.

Przybliżenie biografii Bułhakowa jako pisarza – zwrócenie uwagi na problem z publikacją dzieł.

Część właściwa:

Podział na grupy – przydzielenie zadań:

- przedstawienie sytuacji w Moskwie na podstawie powieści – propozycje uczniów;
- dzieło Mistrza – tematyka;
- charakterystyka Mistrza – przedstawienie bohatera z perspektywy tworzenia dzieła;
- określenie stosunku mieszkańców Moskwy do Mistrza;
- wpływ zniszczenia dzieła na Mistrza.

Przedstawienie efektów pracy grup.

Propozycje uczniów – formułowanie tezy na problem określony w temacie.

Część podsumowująca:

Wypisanie kluczowych słów w odniesieniu do problemu z tematu.

Podanie przykładów bohaterów utworów literackich będących artystami i roli ich dzieł.

Komentarz metodyczny:

Lekcja bazuje na zastosowaniu metod aktywizujących, angażujących uczniów do pracy w grupie, wykorzystaniu zasobów internetowych oraz tradycyjnych źródeł informacji. W przypadku uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi należy: zapewnić właściwe oświetlenie sali lekcyjnej i miejsca pracy, wykorzystać mocne strony ucznia, tworzyć atmosferę pracy sprzyjającą budowaniu pozytywnych emocji i doświadczeń, dostosować materiały i narzędzia do warunków i możliwości ucznia, np. w materiałach tekstowych powiększyć czcionkę, stosować zakreślenia, dostosować wymagania edukacyjne, stopień, np. wydłużyć czas pracy, umożliwić zapoznanie się z materiałem źródłowym w domu i udzielić wskazówek do pracy, zorganizować pomoc koleżeńską, stosować ocenianie kształtujące, wspierające ucznia, połączone z samooceną i oceną koleżeńską, wzmacniać ucznia pochwałą nawet za niewielkie postępy, a także udzielać informacji zwrotnej o tym, co uczeń robi dobrze, a w których miejscach popełnił błędy lub co wykonał źle, w jaki sposób może uzupełnić braki lub poprawić błędy oraz poinformować o tym, jakimi metodami może doskonalić swoje umiejętności. Należy umożliwić także rozwój uczniowi zdolnemu poprzez angażowanie go w dodatkowe czynności, opracowanie pomocy dydaktycznych. Podczas lekcji realizowane są kompetencje kluczowe, mające znaczenie na rynku pracy, szczególnie w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej, w zakresie rozumienia i tworzenia informacji (teksty literackie), osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się (praca w grupach), w zakresie przedsiębiorczości (komunikowanie się).